

ଏହା କ'ଣ

ମାଗ୍ନେସିଅମ୍ ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ଉଦ୍ଭିଦରେ ଅନେକ ଏନ୍‌ଜାଇମ୍ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ସେଥିରୁ ମଧ୍ୟରେ ଅଙ୍ଗାରକାମ୍ଳ ଆମ୍ଳାକରଣ ଓ ପୁଷ୍ଟିସାର ସଂଶ୍ଳେଷଣ, ଜୀବକୋଷ ଅମ୍ଳାୟତା ଓ କାର୍ଟାୟନ-ଆନାୟନ ସନ୍ତୁଳନ ଆଦି ପ୍ରଧାନ ।

ଏହାଦ୍ୱାରା ଶସ୍ୟର ମାନ ହ୍ରାସ ପାଇପାରେ ।

ଏହା କାହିଁକି ଓ କେଉଁଠି ଘଟିଥାଏ

ଜଳସେଚିତ ଜମିରେ ଧାନ ଚାଷ କରାଯାଉଥିଲେ ମାଗ୍ନେସିଅମ୍ ଅଭାବ ପ୍ରାୟତଃ ଦେଖାଯାଇ ନଥାଏ ।

ଜଳସେଚନ ସହିତ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣର ମାଗ୍ନେସିଅମ୍ ମାଟିରେ ମିଶୁଥିବାରୁ ଏହାର ଅଭାବ ଦେଖାଯାଇ ନଥାଏ । ଫସଲର ଅବଶିଷ୍ଟା ବା ସାର ଦ୍ୱାରା ଜମିରେ ମାଗ୍ନେସିଅମ୍ ପ୍ରୟୋଗ କରା ନଯାଇ ବାରମ୍ବାର ମାଟିରୁ ମାଗ୍ନେସିଅମ୍ ଅପସାରଣ କରାଯାଉଥିବା ଅଣଜଳସେଚିତ ଢିପ ବା ଖାଲ ଜମିରେ ଚାଷ କରାଯାଉଥିବା ଧାନ ଫସଲରେ ଏହି ସମସ୍ୟା ଅଧିକ ମାତ୍ରାରେ ଦେଖାଯାଇଥାଏ । ଅଣଜଳସେଚିତ ଜମିରେ ଚାଷ କରାଯାଉଥିବା ଅନେକ ଧାନ ଜମିରେ ମାଗ୍ନେସିଅମ୍ ଅଭାବ ଦେଖାଯାଏ ।

କିପରି ଚିହ୍ନଟ କରାଯିବ

କିଆରାରେ ନିମ୍ନ ଲକ୍ଷଣମାନ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରନ୍ତୁ

- ପୁରୁଣା ପତ୍ରରେ ନାରଙ୍ଗୀ-ହଳଦିଆ ରଙ୍ଗର ପାଖୁର ଦାଗମାନ ଦେଖାଯାଏ
- ପ୍ରଥମେ ପୁରୁଣା ପତ୍ରରେ ପାଖୁର ଦାଗ ଦେଖାଯିବା ସହିତ ସମଗ୍ର ଗଛ ଇସ୍ତର ରଙ୍ଗ ହୁଏ । ମାଗ୍ନେସିଅମ୍ ଅଭାବର ମାତ୍ରା ଅଧିକ ହେଲେ କଅଁଳ ପତ୍ରରେ ଲକ୍ଷଣ ଦେଖାଯାଏ ।
- ପତ୍ର ଉପରେ ସବୁଜ ଓ ହଳଦିଆ ରଙ୍ଗର ସମାନ୍ତରାଳ ଦାଗ ମାନ ଦେଖାଯାଏ । ଫଳରେ ପତ୍ର ଉପରେ ସବୁଜ ରଙ୍ଗର ମାଳି ଗୁରୁହେବା ପରି ଦେଖା ଯାଇଥାଏ ।

ମାଗ୍ନେସିଅମ୍ ଅଭାବ ଉଚ୍ଚତା ହେଲେ ପୁରୁଣା ପତ୍ରରେ ପାଖୁର ହଳଦିଆ ଦାଗ ହୋଇ ଶେଷରେ ପତ୍ର ଶୁଖି ଯାଇଥାଏ । ମାଗ୍ନେସିଅମ୍ ଅଭାବ ଥିବା ଗଛରେ ପତ୍ରଫଣ୍ୟା ଓ ପତ୍ରର ଲମ୍ବ ହ୍ରାସ ପାଇଥାଏ । ପତ୍ରାହାର ଓ ପତ୍ରର ସଂଯୋଗ ସ୍ଥଳ ଦୁର୍ବଳ ହେବା ଯୋଗୁଁ ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଢେଉ ଢେଉକା ହୁଏ ଓ ତଳକୁ ଝୁଲିପଡ଼େ ।

ମାଗ୍ନେସିଅମ୍ ଅଭାବ ମଧ୍ୟ ଧରଣର ହେଲେ ଗଛର ଉଚ୍ଚତା ଓ ପିଲ ସଂଖ୍ୟା ବିଶେଷ ଭାବେ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇ ନଥାଏ । ନିମ୍ନ ଲକ୍ଷଣମାନ ନିରୀକ୍ଷଣ କରନ୍ତୁ :

- ଫୁଲ ସଂଖ୍ୟା ହ୍ରାସ ଓ ୧୦୦୦ଟି ଶସ୍ୟର ଓଜନ ହ୍ରାସ
- ମାଗ୍ନେସିଅମ୍ ସହିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖାଦ୍ୟସାର ଯଥା ପଟାସ, ଫସ୍‌ଫରସ୍ ଓ ତୁନ ଅଭାବ ହେଲେ ଲୌହ ବିଷାକ୍ତତା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥାଏ ।

କିପରି ପରିଚାଳନା କରାଯିବ

- ଫସଲ ଦ୍ୱାରା ଅପସାରଣ କରାଯାଇଥିବା ମାଗ୍ନେସିଅମ୍ ପୁନଃଉତ୍ତରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣର ମାଗ୍ନେସିଅମ୍ ଥିବା ସାର, ଗୋବର ଖତ ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ବାଲିଆ ମାଟିରେ ଉପମାଟିକୁ ଚାପି ଦେଇ ଜଳର ଅନ୍ତଃସ୍ରବଣ ହ୍ରାସ କରିବା ।
- ଢିପ ଜମିରେ ମାଟିର ଉପଯୁକ୍ତ ସଂରକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ହାତକୁ ନେଇ ଅବଶ୍ୟ ଓ ଜଳର ଅପବାହ ଜନିତ କ୍ଷତି ହ୍ରାସ କରିବା ।

ମାଗ୍ନେସିଅମ୍ ଅଭାବ ବିଷୟରେ ନିଶ୍ଚିତ ହେବା ପାଇଁ ମୁଁ ଓ ଉଦ୍ଭିଦ ନମୁନାକୁ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଗବେଷଣାଗାରକୁ ପଠାନ୍ତୁ ।

ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଦେଖନ୍ତୁ :

ଧାନ ଫସଲ ପଛତି ଆଧାରିତ ଜ୍ଞାନ ଭଣ୍ଡାର www.rkbodisha.in

ଥୋଡ଼ି ପତ୍ର ପାଖୁର ଦେଖାଯିବା

ଧାନ ଚାଷ ମାନ